

WPB Jeugd | 1-november maatregel vragen & antwoorden

Datum: 3 december 2021

Versie: 0.9

Rubrieken

1. Algemene vragen	2
2. Uitzoeken verantwoordelijke gemeente	3
3. Rol latende gemeenten	6
4. Rol ontvangende gemeenten	7
5. Gebruik transporttool	7
6. Warme overdracht en casusregie	7
7. Jeugdigen van of naar het buitenland	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
8. Rol zorgaanbieders en GI	8
9. PGB	9
10. Meldpunt	9

1. Algemene vragen

- a. De huidige wijze van onderlinge afstemming tussen gemeenten onderling en tussen gemeenten en zorgaanbieders wijkt in sommige regio's af van hoe dit in de 1-november-maatregel is voorgesteld. Mag dat?

Wat we veel zien in de praktijk is dat er tussen gemeenten diverse afspraken bestaan over het overdragen en accepteren van jeugdigen en ook over het op een later moment corrigeren van de verantwoordelijke gemeente richting een zorgaanbieder. Zowel voor gemeenten als voor zorgaanbieders is het een 'gedoe' om op een later moment dingen weer administratief recht te trekken en onderling te verrekenen als ze nu gaan afwijken van de gebruikelijke afspraken.

Antwoord: Het allerbelangrijkste is dat er op 1 januari voor elke jeugdige een contract ligt met de zorgaanbieder(s) én een zorgtoewijzing. Als dit resultaat wordt bereikt op een andere wijze maar wel in goed onderling overleg tussen latende en ontvangende gemeente en zorgaanbieder en er is overeenstemming, dan is daar niets op tegen.

- b. Komt er nog een verreken-richtlijn?

Antwoord: Ja, er komt op korte termijn een richtlijn hoe gemeenten onderling betalingen voor geleverde zorg kunnen verrekenen.

- c. Hoe gaat die richtlijn eruit zien?

Antwoord: Voor nu alvast: verrekenen gaat op basis van art 8.1.2 lid 3 Jw. Er hoeft dus geen mandaatovereenkomst of iets dergelijks voor getekend te worden. Zo nodig wordt het landelijk accountantsprotocol hier nog op aangepast.

De basisafpraak is dat gemeenten achteraf onderling verrekenen. In de vragensessies hebben wij gemerkt dat er regio's zijn waar een bepaalde verrekeningssystematiek gebruikelijk is. Met goedvinden van zowel latende als ontvangende gemeente en de betrokken zorgaanbieder, kan ook die systematiek worden gebruikt.

- d. Wanneer zoek je nu uit of de overdracht heeft plaatsgevonden aan de juiste gemeente en wie moet dat doen?

Toelichting: De basis van de 1-november-maatregel is: alles door de latende gemeenten geüpload voor 1 november daar neemt de ontvangende gemeente verantwoordelijkheid voor en alles op of na 1 november blijft de verantwoorde-lijkheid van de latende gemeente. Dit is, zoals toegelicht, om ervoor te zorgen dat er voor alle zorgtrajecten van jeugdigen die administratief verhuizen per 1 januari 2022 ook een verantwoordelijke (en dus betalende) gemeente is. Echter, het uiteindelijke doel is uiteraard dat de jeugdigen onder de verantwoordelijkheid komen te vallen van de gemeente die volgens de (nieuwe) wet verantwoordelijk is. Dit betekent dat ontvangende gemeenten nog moeten verifiëren

of de overdracht van de latende gemeente klopt. Als het niet klopt, moet de jeugdige door de ontvangende gemeente worden overgedragen aan de wettelijk verantwoordelijke gemeente.

Antwoord: Met het uitzoeken kan per direct begonnen worden, zodat z.s.m. de verantwoordelijkheid bij de juiste gemeente komt te liggen. De 1-november-maatregel garandeert in eerste instantie dat er een gemeente is die vooralsnog de verantwoordelijkheid op zich neemt. De tweede stap is de eventueel noodzakelijke correctie achteraf. Met deze tweede stap kan dus direct begonnen worden. Hoe eerder er juist is gealloceerd des te minimaler is de verrekeningssom.

- e. Tot wanneer gaan we overdragen en verrekenen?

Toelichting: Zoals bij de vorige vraag is uitgelegd moeten ontvangende gemeenten uitzoeken of ze de overdracht door de latende gemeente 'accepteren'. Afhankelijk van het antwoord moet er dan tussen gemeenten verrekend worden.

Antwoord: We gaan er vanuit dat in de eerste 3 maanden van 2022 de correcte overdracht plaatsvindt. Met correcte overdracht wordt bedoeld: acceptatie, contractering, warme overdracht en het afhandelen van het berichtenverkeer. We onderkennen dat er enkele complexe gevallen tussen het uitzoekwerk zullen zitten. Om die reden worden de zorgtoewijzingen voor tenminste een half jaar (tot 1 juli 2022) verstrekt (ontvangende gemeente) dan wel verlengd (latende gemeente). Doel is echter om zo snel mogelijk tot de juiste situatie te komen, zodat gemeenten niet of zo kort mogelijk de kosten voor geleverde zorg hoeven voor te schieten.

- f. Wanneer mag de gemeente een zorgtoewijzing intrekken?

Antwoord: Als de latende gemeente zeker weet dat de ontvangende gemeente een zorgtoewijzing heeft verstuurd. Een gemeente kan dit weten als de ontvangende gemeente in de transporttool heeft geaccepteerd én vervolgens in de transporttool heeft aangegeven dat er een toewijzing is verstuurd. Dit kan ook nadat de zorgaanbieder een einde-zorg-bericht heeft gestuurd (iJW 307). Het gebruik van het nieuwe antwoordbericht in de transporttool is niet verplicht maar wordt wel sterk aangeraden. Het is voor gemeenten fijn als de acceptatie en melding dat er een toewijzing is verstuurd op één wijze en langs één kanaal binnenkomt. Het opstellen van zo'n antwoordbericht blijkt niet veel tijd te kosten.

2. Uitzoeken verantwoordelijke gemeente

- a. We hebben een casus waarbij Jeugdige geboren is in gemeente A in het ziekenhuis en daar ook is ingeschreven. Na 10 dagen is jeugdige ingeschreven in gemeente B bij pleegmoeder, waar deze vervolgens altijd woonachtig is gebleven. Jeugdige heeft dus feitelijk nooit in gemeente A gewoond. Welke gemeente is verantwoordelijk?

Antwoord: Nog iets preciezer: de gemeente waar de moeder als ingezetene was ingeschreven ten tijde van de geboorte, is de gemeente die verantwoordelijk wordt voor deze jeugdzorg.

- b. Een jeugdige gaat vanuit gemeente A naar verblijf. Wordt ingeschreven op dit verblijfsadres in gemeente B. Gedurende dit verblijf gaat de jeugdige weer bij zijn ouders wonen in gemeente X (om uit te zoeken of hij weer definitief terug bij zijn ouders kan gaan wonen) Ouders staan ingeschreven in gemeente X, maar schrijven de jeugdige niet in gemeente X. Jeugdige blijft ingeschreven in gemeente B. De thuisplaatsing duurt 46 dagen, daarna gaat de jeugdige weer terug naar verblijf. Zijn die 46 dagen een onderbreking of moet dit gezien worden als aaneengesloten verblijf? Welke gemeente is verantwoordelijk?

Antwoord: Als de verblijfszorg formeel was afgerond, dan gaat het niet om aaneengesloten verblijf. Maar als het ging om een proefperiode, waarbij het recht op verblijfszorg (de 'indicatie') nog doorliep, dan wel. Het is dus afhankelijk van de situatie.

Bij een echte onderbreking van de verblijfszorg, ontstaat een nieuwe start van het verblijf. De woonplaats van de jeugdige op dat moment is leidend en dat is in dit geval gemeente X. Als de jeugdige langer bij zijn ouders had gewoond, hadden ze hem/haar namelijk ook laten inschrijven in die gemeente.

- c. Een jeugdige is geboren in het ziekenhuis in gemeente A. De jeugdige is direct bij de geboorte vanuit het ziekenhuis uit huis geplaatst in een pleeggezin in gemeente B en is hier ook direct ingeschreven. Moeder is overigens woonachtig in gemeente C en stond hier ook ingeschreven ten tijden van de geboorte.

Welke gemeente is nu verantwoordelijk voor de jeugdhulp met verblijf?

Antwoord: Uit de casus is op te maken dat de jeugdige direct in zorg is gegaan, zonder dat deze de dag voorafgaand van de zorg stond ingeschreven in de BRP (want: kindje was nog niet geboren). Dan kun je dus niet het reguliere pad volgen, maar moet je naar de uitzonderingen gaan kijken. De eerste uitzonderingsregel is dat je naar de woonplaats van de moeder ten tijde van de geboorte kijkt. Dat lijkt hier van toepassing te zijn, dus uit je verhaal maak ik op dat gemeente C verantwoordelijk zal zijn voor de pleegzorg.

- d. Een jeugdige bekend binnen onze gemeentelijke toegang. Gemeente heeft een actieve regierol dus warme overdracht is gewenst. Jeugdige wordt conform woonplaatsbeginsel overgedragen aan gemeente B. Gemeente B heeft al akkoord gegeven, echter wil eerst alle contracten / financieel afwikkelen en daarna pas afspraken gaan maken over de overdracht. Nu is op dit moment dat er een zorgvraag ligt die ingaat op 10 januari 2022, (gaat om zorg op een nieuwe school van jeugdige). Ouders en school wensen voor de kerstvakantie duidelijk te hebben of deze zorg inderdaad ingezet zal gaan worden. Gemeente B heeft aangegeven nog niet over te nemen. Kunnen / moeten wij als latende gemeente dan nog een besluit nemen over hulp die pas zal gaan starten in 2022?

Antwoord: Omdat de wijziging van de zorgvraag al met ingang van 10 januari is, moet dit nu wel geregeld gaan worden. Voor de kerstvakantie duidelijkheid voor school en ouders lijkt niet meer dan redelijk. Overleg met gemeente B dat jullie als gemeente bereid zijn hiervoor de benodigde indicatie af te geven. Deze casus zal vaker voorkomen, dus ik ga het ook in het projectteam bespreken hoe gemeenten moeten omgaan met wijzigingen in de zorgvraag die nu al bekend zijn maar die in de eerste twee weken van januari in moet gaan. Formeel is dan gemeente B verantwoordelijk, maar ik begrijp het praktische probleem wel van de tijd die deze gemeente nodig heeft om het contract met de zorgaanbieder rond te krijgen.

- g. We hebben een casus waarbij jeugdige en moeder vanuit gemeente A overkomen naar gemeente B voor verblijf in een ouder en kind project gefinancierd vanuit de jeugdwet. Op enig moment is er vanuit verblijf in het ouder en kind project sprake van uithuisplaatsing en gaat jeugdige in (aansluitende) pleegzorg. Welke gemeente is verantwoordelijk?

Antwoord: Gemeente A is verantwoordelijk, want daags voor de zorg (04-04-2018) stond de jeugdige ingeschreven in gemeente A. Het is zorg met verblijf, dus de verhuizing van B naar C (van verblijf naar verblijf) blijft dan bij gemeente A zitten. Pas als alle verblijfszorg ophoudt, wordt gemeente A ontslagen van diens verantwoordelijkheid. Als er op dat moment nog ambulante zorg zou doorlopen dan is gemeente waar jeugdige dan staat ingeschreven daarvoor verantwoordelijk.

- h. Wij krijgen een jeugdige overgedragen van gemeente X. Jeugdige heeft enkel een indicatie voor Voogdij (een maatregel bij de GI) en staat ingeschreven in gemeente X. In onze ogen is dit geen verblijfsindicatie en wij wilden daarom niet akkoord gaan met de overdracht (bij ambulante zorg is woonplaats leidend). Gemeente X geeft nu echter aan dat cliënt wel in een zorginstelling verblijft. Telt dit dan wel of niet als verblijf? Er is namelijk geen indicatie bekend voor verblijf vanuit de Jeugdzorg.

Antwoord: Er hoeft geen beschikking aan ten grondslag te liggen (is overigens wel aan te raden). Als de jeugdige in gemeente X in een zorginstelling verblijft, dan is de overdracht aan Venlo terecht. Dat kan ook verblijfszorg zijn vanuit een ander wettelijk kader (Zvw, Wlz of Wmo), want ook dan telt het als 'verblijfszorg'.

- i. Verhuizing en inzet verblijf (verlengde jeugdzorg) na 18 jaar. Ik zou graag een casus inbrengen, omdat we niet duidelijk hebben welke gemeente onder het nieuwe woonplaatsbeginsel verantwoordelijk zou moeten zijn. Het betreft een client die in dec 2020 18 jaar is geworden. Er liep toen als een jeugdreclasseringsmaatregel die door onze gemeente gefinancierd werd. Van verdere hulpverlening was toen nog geen sprake. Per 11-01-2021 is deze client van onze gemeente (vanuit huis van zijn ouders) verhuisd naar een begeleid wonen plek in een andere gemeente (gemeente B). Per 11-01-2021 is door gemeente B verlengde jeugdzorg geïndiceerd voor verblijf op deze begeleid wonen plek. Deze client is dus wel verhuisd vanuit onze gemeente, maar wij hebben nooit verblijf

ingezet. Klopt het dan dat gemeente B onder het nieuwe woonplaatsbeginsel verantwoordelijk blijft voor deze verlengde jeugdzorg?

Antwoord: In dit antwoord ga ik er vanuit dat de JR-maatregel een losstaande maatregel is en dat er geen verblijf aan gekoppeld is. Gemeente B begint een nieuw traject met verblijf. Gemeente B heeft hier gehandeld als ware de jeugdige al inwoner van deze gemeente, en zonder overleg met gemeente A. In dit geval is dan gemeente B verantwoordelijk voor de jeugdige.

- j. Als de moeder van een jeugdige een voogdij pupil was tijdens de geboorte welke gemeente is dan verantwoordelijk?
Ik zie dat er een laatste match was met kind en moeder op een adres in Nijmegen. Jeugdige had een eerste inschrijving in gemeente Oss, daarna samen met moeder naar Breda in een crisisopvang en van daar naar Nijmegen waar een laatste match was. De verlatende gemeente geeft aan dat Oss verantwoordelijk is omdat moeder een voogdij pupil was tijdens de geboorte.

Antwoord: Ja, dat klopt. In dat geval moet je terug in de verblijfshistorie van de moeder (minderjarige met jeugdhulp). Zie de handreiking met het stroomschema, dat je in deze map kunt vinden.

- k. Weekendpleegzorg wordt aangemerkt als jeugdhulp met verblijf als het kind elk weekend in het pleeggezin verblijft. In de praktijk komt het vaker voor dat kinderen slechts één weekend per maand naar pleegouders gaan. Is er dan ook nog sprake van jeugdhulp met verblijf omdat het om structurele hulp gaat?

Antwoord: Nee, het moet zowel structureel zijn als wekelijks (als het om weekendpleegzorg) gaat, anders valt het niet onder jeugdzorg met verblijf.

3. Rol latende gemeenten

- a. Wij krijgen het verzoek van een ontvangende gemeente om als zorgaanbieder allerlei gegevens (NAW en inhoudelijk) over cliënt, ouders, pleeggezin, verwijzer en hulpverlener door te geven. Is dit volgens de afspraak? Het gaat om een vrijwillige plaatsing in pleegzorg.

Antwoord: In de volgende gevallen is het delen van gegevens over jeugdigen aan wie je jeugdzorg levert toegestaan:

- De gemeente die de gegevens opvraagt is de (vermoedelijk) nieuw verantwoordelijke gemeente met ingang van 1 januari 2022.
- Het gaan om gegevens die deze gemeente nodig heeft om aan haar wettelijke taak (uitvoering geven aan de Jeugdwet) te kunnen voldoen. Dit is natuurlijk wel interpretatie-gevoelig. Als de gemeente actieve zorgregie voert c.q. gaat voeren

over deze jeugdige, dan hebben ze meer gegevens nodig als dat er feitelijk alleen een betaalrelatie is met de betreffende zorgaanbieder(s).

Navraag hierover doen bij de gemeente die de gegevens opvraagt is dus legitiem.

4. Rol ontvangende gemeenten

- a. Wanneer heeft een ontvangende gemeente tijdig laten weten dat deze de overdracht niet heeft geaccepteerd?

Antwoord: de regel is dat wanneer de latende gemeente vóór 1 november heeft aangeleverd, de ontvangende gemeente dan verantwoordelijk is, tenzij de ontvangende gemeente eerder per mail heeft laten weten niet verantwoordelijk te zijn.

- b. Welke eisen moeten er aan dit "laten weten" gesteld worden?

Antwoord: Formeel moet het gaan om een (beveiligde) mail van de ontvangende gemeente aan de latende gemeente waarin kort wordt toegelicht waarom de betreffende jeugdige niet geaccepteerd wordt.

5. Gebruik transporttool

Hierbij een aantal links naar de bestanden in de community voor het gebruik van de Transporttool.

- a. Handleiding Transporttool WPB 2022 (v1.2)
- b. Voorbeeldgegevens csv
- c. Voorbeeldbestand download met creatiedatum – uitbreiding Transporttool
- d. Werkinstructie uitbreiding Transporttool (v1.0)
- e. Voorbeeldbestand uitbreiding Transporttool met acceptatie

6. Warme overdracht en casusregie

- a. Hoe gaan we om met de warme overdracht en casusregie?

Antwoord: We volgen hierin een 2-sporen beleid:

- Spoor 1: als je als ontvangende gemeente nu al weet dat je niet zelf verantwoordelijk bent, dan lijkt het niet zinvol om de zorgregie over te nemen. Wacht dan nog even totdat de wel verantwoordelijke gemeente dit kan gaan doen. Bespreek met de latende gemeente of het mogelijk is dat deze in de tussentijd de regie nog voortzet. Warme overdracht vindt dan plaats tussen de huidige (latende) gemeente en de definitief verantwoordelijke gemeente (dus niet aan de ontvangende gemeente die tijdelijk verantwoordelijk is totdat de overdracht aan de verantwoordelijke gemeente is afgerond).
 - Spoor 2: als je er als ontvangende gemeente voor het einde van dit jaar (2021) nog niet achter bent of je wel of niet verantwoordelijk bent of je weet al dat je wel verantwoordelijk bent: vraag de latende gemeente om warm over te dragen (voor zover de regierol bij de gemeente ligt uiteraard).
- b. Wij hebben nu concreet een casus waarbij het WPB overgaat naar een nieuwe gemeente maar waar pleegouders (die de volledige voogdij hebben) het niet mee eens zijn. Temeer omdat ook het casemanagement (vrijwillig kader) wordt overgedragen. Welke mogelijkheden hebben pleegouders om bezwaar te maken en heeft dit enigszins kans van slagen?

Antwoord: De nieuwe gemeente wordt niet alleen financieel verantwoordelijk maar ook voor het casemanagement, als dat bij de gemeente ligt. De regierol gaat dus mee over. Omdat hieraan een wet ten grondslag ligt, is hiervoor geen bezwaar of beroep mogelijk. Het gaat namelijk niet om een besluit.

8. Rol zorgaanbieders en GI

- a. Wat kunnen zorgaanbieders doen?

Antwoord: In de factsheet '1-november maatregel' en de bijbehorende stroomschema's staat dat zorgaanbieders en GI de gemeenten kunnen helpen met het duidelijk maken voor welke jeugdigen de zorg in 2022 doorloopt. Daarin wordt voorgesteld dat ze daarvoor het berichtenverkeer gebruiken, een VOW (317) of een VOT (315). Dit zouden ze vanaf vandaag (22 november) kunnen gaan doen.

In de eerste reeks vragensessie met gemeenten kwam echter naar voren dat deze werkwijze in sommige regio's juist contraproductief werkt. Daarom scherpen we de instructie aan.

N.B. Het is nog steeds de bedoeling dat gemeenten zelf het initiatief nemen in het informeren van de zorgaanbieders! Bovenstaande is vooral bedoeld voor situaties waarin dit niet tijdig gebeurt.

- c. Wat als de zorgaanbieder niet snel genoeg reageert op een verzoek om een contractafspraken te maken?

Antwoord: Dan kan een gemeente zich wenden tot hun regioadviseur of tot het meldpunt. De brancheorganisaties van zorgaanbieders roepen hun leden op om snel te antwoorden op vragen van gemeenten en een pro-actieve houding aan te nemen ten aanzien van het sluiten van een overeenkomst met de nieuwe gemeente.

Samenvatting acties voor aanbieder en gecertificeerde instellingen:

- *Zorg dat u als aanbieder/gecertificeerde instelling in de contactendatabase staat;*
- *Bepaal voor welke jeugdigen de huidige zorgtoewijzing eindigt op 31 december 2021;*
- *Bepaal voor welke jeugdigen de zorg/hulp moet doorlopen;*
- *Verstuur een iJW317 (evt. iJW 315³) voor deze jeugdigen naar huidige gemeente als deze **niet** heeft laten weten dat de jeugdige administratief verhuist;*
- *Als de huidige gemeente aangeeft dat jeugdigen voor 1/11 via de transporttool zijn overgedragen aan de ontvangende gemeente, neem contact op met deze ontvangende gemeente. Maak – samen met gemeente- met behulp van de keuzehulp contracteringsopties contractafspraken en spreek af of zorgaanbieder daarna een standaardbericht (iJW315) stuurt of de gemeente een toewijzing (iJW301). Raadpleeg eventueel de contactendatabase om de juiste contactpersoon te vinden;*
- *Dringend verzoek om zo spoedig mogelijk actie te ondernemen als een gemeente vraagt om informatie t.b.v. de administratieve verhuizing of contractering.*

9. PGB

- a. Hoe gaat de overdracht in zijn werk wanneer de jeugdige een PGB heeft?

Antwoord: In dat geval moet de gemeente die vanaf 1 januari 2022 verantwoordelijk is, uiterlijk 14 december 2021 een toekenningsbericht naar de SVB sturen.

10. Meldpunt

Laten we er met elkaar de schouders onder zetten om de overdracht goed af te ronden. Blijf niet op elkaar wachten maar neem als het moet zelf, gemeente of zorgaanbieder, het initiatief om contact te leggen met elkaar. En als dat toch niet het gewenste effect heeft, wacht dan niet te lang met een melding te doen bij het meldpunt. Met alle meldingen wordt zorgvuldig en positief (gericht op hulp) omgegaan.

meldpuntWPB@i-sociaaldomein.nl